

Taiteellinen kokeminen ja ilmaisu (henkilöstölomake)

Tällä työkalulla arvioidaan seuraavan laatuindikaattorin toteutumista:

Henkilöstö ja lapset toteuttavat yhdessä leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa, joka tarjoaa lapsille myönteisiä oppimiskokemuksia. Toiminta edistää oppimisen alueiden mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Tällä arviointityökalulla arvioidaan taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvan taito- ja taidekasvatuksen toteutumista varhaiskasvatuksessa. Muita monipuolisen pedagogisen toiminnan teemoja kuten leikkiä ja liikuntaa varten on luotu omat arviointityökalunsa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan varhaiskasvatuksen tehtävänä on tavoitteellisesti tukea lasten musiikillisen, kuvallisen, käsityöllisen, sanallisen ja kehollisen ilmaisun kehittymistä sekä tutustuttaa heitä eri taiteenaloihin ja kulttuuriperintöön. Lasten ilmaisulle on luonteenomaista kokonaisvaltaisuus ja ilmaisun eri muotojen luova yhdisteleminen. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen edistävät lasten oppimisedellytyksiä, sosiaalisia taitoja ja myönteistä minäkuvaa sekä valmiuksia ymmärtää ja jäsentää ympäröivää maailmaa.

Työkalun laatimiseen ovat osallistuneet Mari-Jatta Rissanen (Jyväskylän yliopisto), Tiina Lämsä (Jyväskylän yliopisto), Inkeri Ruokonen (Turun yliopisto), Tuire Colliander (Taideyliopisto), Ville Ruutiainen (Jyväskylän yliopisto) ja Jenni Salminen (Jyväskylän yliopisto).

Arviointialueet:

- Taito- ja taidekasvatuksen suunnittelu, toteutus, arviointi ja kehittäminen
- Taito- ja taidekasvatuksen työtavat ja oppimisympäristöt
- Kulttuuriperintöihin tutustuminen ja yhteisen kulttuurin luominen
- Musiikillinen ilmaisu
- Kuvallinen ilmaisu
- Käsiyöllinen ilmaisu
- Sanallinen ja kehollinen ilmaisu

Esimerkkejä väittämistä:

- Yhdistämme taito- ja taidekasvatuksessa taiteen eri muotoja. (Taiteen eri muotoja ovat esim. musiikki-, kuva-, käsityö- ja tanssitaide.)
- Hyödynnämme taito- ja taidekasvatuksen toteutuksessa koko lapsiryhmän henkilöstön erityisosaamista.
- Taito- ja taidekasvatus tuottaa lapsille ilon ja onnistumisen kokemuksia. (Esim. lapset nauttivat silminnähdessä taiteen tekemisestä ja esittelevät teoksiaan muille.)
- Oppimisympäristöissämme näkyy lasten tekemä taide ja kulttuuri. (Esim. lasten teokset, lasten otamat valokuvat tai lasten mielenkiinnonkohteet.)
- Järjestämme taiteeseen ja kulttuuriin liittyviä yhteisiä kokemuksia lapsiryhmän kanssa. (Esim. esi-tyksiä, juhlia ja näyttelyitä.)
- Lasten kanssa tutustutaan musiikin ja äänen hahmottamiseen. (Esim. äänen keston, tason, sointiväriä ja voiman tunnistaminen.)
- Kuvallista ilmaisua toteutetaan monipuolisesti osana taidekasvatustilanteita. (Esim. musiikki-maalaukset, sadusta kuvan tekeminen, retken jälkeen maalaminen).
- Lapset saavat harjoitella käsityön hienomotorisia taitoja ja tekniikoita (Esim. maalaaminen, liimaaminen tai painotyöt)
- Tutustumme sanataiteen eri muotoihin. (Esim. tarinankerronta, runot, rap-musiikki.)
- Lapset saavat mahdollisuuden harjoitella kehollista vuorovaikutusta. (Esim. ilmeet, eleet, katse, kosketus, kehon kieli)